

Sarajevo, 15.08.2022. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.08.2022. – 12.08.2022.

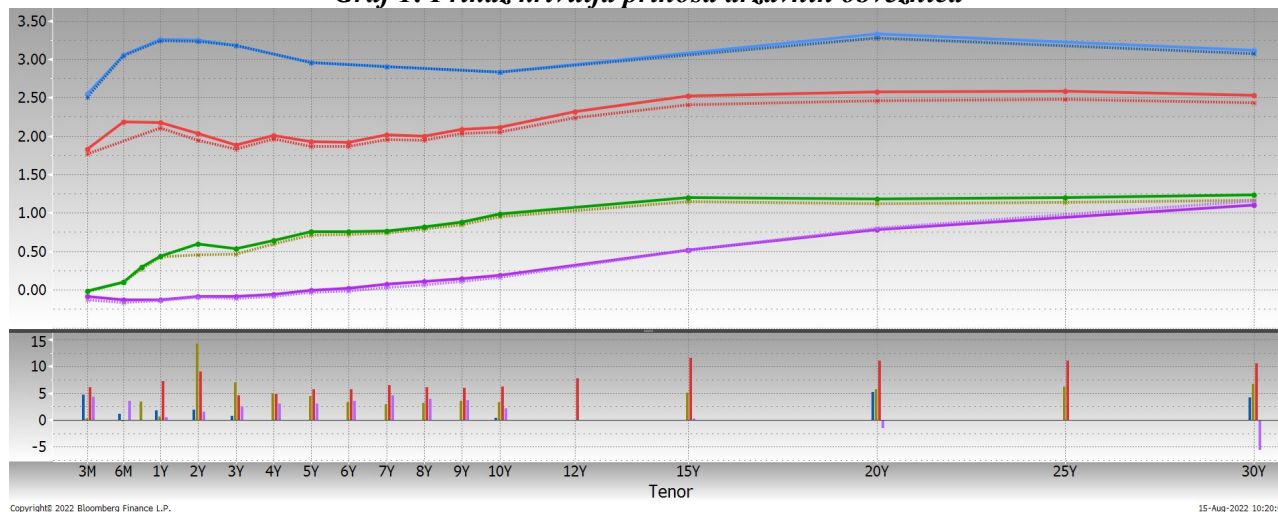
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22		5.8.22	-	12.8.22	
2 godine	0,48	-	0,61	↗	3,23	-	3,24	↗	1,97	-	2,05	↗	-0,10	-	-0,08	↗
5 godina	0,71	-	0,76	↗	2,96	-	2,96	→	1,87	-	1,93	↗	-0,03	-	0,00	↗
10 godina	0,96	-	0,99	↗	2,83	-	2,83	→	2,05	-	2,11	↗	0,17	-	0,19	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.8.22	-	12.8.22	
3 mjeseca	0,011	-	0,019	↗
6 mjeseci	0,099	-	0,096	↘
1 godina	0,459	-	0,453	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.08.2022. godine (pune linije) i 05.08.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih članica eurozone su povećani tijekom proteklog tjedna, pri čemu je rast kod njemačkih obveznica iznosio između 3 i 13 baznih bodova (najveći rast je zabilježen na prednjem dijelu krive), dok su prinosi italijanskih obveznica zabilježili rast od 5 do 7 baznih bodova. Unatoč rastu prinosa na tjednoj razini i protekli tjedan je bio obilježen volatilnim dnevnim promjenama prinosa, a najveći utjecaj na kretanje istih imali su objavljeni podaci o kretanju inflacije u SAD. Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's smanjila je izgleda rejtinga Italije (Baa3) sa stabilan na negativan, što je na početku tjedna utjecalo na rast prinosa obveznica ove članice eurozone, ali je nakon toga došlo do korekcije, pa je na tjednoj razini zabilježen manji rast prinosa ovih obveznica u usporedbi sa ostalim obveznicama ove regije. Prema kalkulacijama Financial Timesa, koje su urađene prema objavljenim podacima, ECB je u razdoblju između lipnja i srpnja ubrizgala 17 milijardi EUR u obveznice Italije, Španjolske i Grčke, dok je istovremeno smanjila udio za malo veći iznos u obveznicama Njemačke, Nizozemske i Francuske.

HSBC je objavio da očekuje da će ECB zaustaviti ciklus povećanja kamatnih stopa do kraja tekuće godine, jer očekuje da će u I tromjesečju naredne godine ekonomija zapasti u recesiju, pa će efekti iste, zajedno sa usporenjem cjenovnih pritisaka zaustaviti dodatno pooštavanje monetarne politike. Naredno povećanje kamatnih stopa u rujnu očekuje se da će iznositi 50 baznih bodova, uz mogućnost da bude i veće (75 baznih bodova), što bi trebalo da bude praćeno sa još 2 povećanja po 25 baznih bodova na sjednicama ECB u listopadu i prosincu. U ranijim prognozama HSBC je predviđao da će povećanja kamatnih stopa ECB biti nastavljena do ožujka 2023. godine.

Premijer Njemačke Scholz je obećao više financijske pomoći stanovništvu zbog energetske krize, te je izjavio da su sadašnji planovi zaduživanja dovoljni za plaćanje novog financijskog paketa pomoći koji je trenutno u fazi rasprave.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ KOLOVOZ	-29,0	-25,2	-26,4
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) LIPANJ	1,2%	2,4%	1,6%
3.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) LIPANJ	-	4,6%	9,6%
4.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) LIPANJ	-	8,9%	5,2%
5.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) LIPANJ	-	22,7%	6,5%
6.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G) LIPANJ	-	29,7%	34,6%
7.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G) LIPANJ	-	6,2%	9,9%
8.	Bilanca tekućeg računa – Njemačka (u milijard. EUR) LIPANJ	-	16,2	-0,4
9.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijunima EUR) LIPANJ	-	-2.166	-62
10.	Trgovinska bilanca – Portugalija (u milijardama EUR) LIPANJ	-	-2,52	-2,38
11.	Stopa inflacije – Njemačka (final.) SRPANJ	8,5%	8,5%	8,2%
12.	Stopa inflacije – Francuska (final.) SRPANJ	6,8%	6,8%	6,5%
13.	Stopa inflacije – Španjolska (final.) SRPANJ	10,8%	10,7%	10,0%
14.	Stopa inflacije – Italija (final.) SRPANJ	8,4%	8,4%	8,5%
15.	Stopa inflacije – Irska SRPANJ	-	9,6%	9,6%
16.	Stopa inflacije – Portugalija (final.) SRPANJ	9,4%	9,4%	9,0%
17.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (tromjes.) II tromjesečje	7,3%	7,4%	7,3%
18.	Stopa nezaposlenosti – Portugalija (tromjesečno) II tromjesečje	-	5,7%	5,9%
19.	Stopa nezaposlenosti – Grčka LIPANJ	-	12,1%	12,5%

SAD

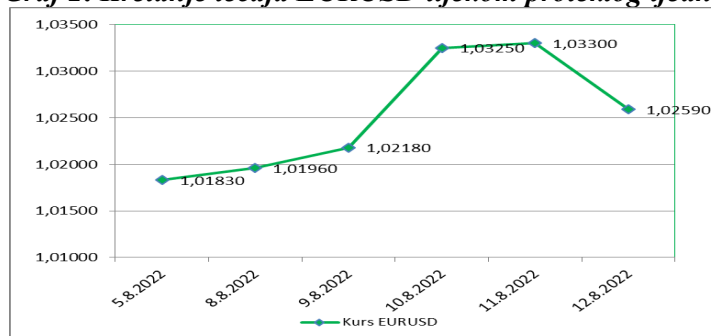
Prinosi na američke državne obveznice tijekom proteklog tjedna nisu zabilježili značajnije promjene. Fokus investitora je bio na objavljivanju podatka o stopi inflacije, koja je tijekom srpnja povećana za 8,5% na godišnjoj razini (ispod očekivanih 8,7%), što je manja razina rasta od prethodne (9,1%). Ipak, nekoliko zvaničnika Feda je istaknulo da je prerano proglasiti pobjedu u borbi protiv visoke inflacije. Predsjednik Feda iz St. Louisa Bullard je izjavio da će Fed biti spreman da zadrži kamatne stope na višim razinama duže vremensko razdoblje ukoliko inflacija nastavi da „iznenađuje“. Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je izjavio da su podaci o inflaciji prvi pozitivni u posljednje vrijeme, te je istaknuo da je i dalje visoka inflacija neprihvatljiva i da očekuje dalji rast kamatnih stopa u ovoj i narednoj godini. Prema njegovom mišljenju, očekuje se da će temeljna inflacija biti blizu razine od 2,5% naredne godine. Evans je, također, iskazao optimizam o pitanju jačanja ekonomije, te je naglasio da je tržište rada i dalje snažno. Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za kolovoz, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u SAD u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 1,6%, dok se za 2023. i 2024. godinu prognoziraju stope od 1,1% i 1,7%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je povećana na 8,1% sa prethodno prognoziranih 7,9%, dok je za narednu godinu povećana na 3,8% (prethodno prognozirano 3,5%). Većina anketiranih ekonomista očekuje da će Fed povećati referentnu kamatnu stopu za 50 baznih bodova na rujnskoj sjednici, dok vjerojatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 49%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G) SRPANJ	8,7%	8,5%	9,1%
2.	Proračunski saldo (u mlrd USD) SRPANJ	-175,0	-211,1	-88,8
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) SRPANJ	10,4%	9,8%	11,3%
4.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G) SRPANJ	9,4%	8,8%	10,7%
5.	Indeks cijena izvezenih dobara (G/G) SRPANJ	-	13,1%	18,1%
6.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 5. KOLOVOZA	-	0,2%	1,2%
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 6. KOLOVOZA	265.000	262.000	248.000
8.	Indeks povjerenja – Sv. Mičigen P KOLOVOZ	52,5	55,1	51,5

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,0183 na razinu od 1,0259.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da će BoE morati još više povećati kamatne stope u odnosu na njihov trenutni maksimum, najveći u posljednjih 14 godina, kako bi se izborili sa inflatornim pritiscima. Ramsden smatra da se širenje inflacije sada očituje u rastu plaća, kao i planovima cijena kompanija, što je prvobitno pokrenuto ponovnim otvaranjem globalne ekonomije nakon Covid19, ali i sukobom Rusija – Ukrajina. Očekuje se da se inflacija vrati na ciljanu razinu od 2% sa sadašnjih 9% i projektiranih 13% za listopad, onog momenta kada ekonomija utone u recesiju, a troškovi pozamljivanja se povećaju. BoE će nastaviti sa prodajama obveznica čak i ukoliko zvaničnici eventualno donesu odluku da snize kamatnu stopu. BoE je prošlog tjedna priopćila da će biti „visoka granica“ za promjenu tajminga ovih prodaja, što bi moglo biti već u rujnu.

Guverner BoE Bailey je izjavio da bi slabljenje neovisnosti regulatora ugrozilo reforme Velike Britanije u financijskoj industriji, čime je odbio prijedloge koji dolaze od Liz Truss koja bi mogla biti nova premijerka Velike Britanije. Vlada kojom trenutno upravlja Konzervativna partija je tijekom prošlog mjeseca predložila niz reformi kako bi se povećala privlačnost Londona za globalne investitore nakon Brexita, te povećale investicije u osiguranje i infrastrukturu s ciljem regulacije neke kripto aktive. Financial Times je objavio da će Liz Truss dati nova ovlaštenja za zakone, čime će ministrima omogućiti da nadjačaju financijske regulatore, poput BoE, ukoliko se takve odluke smatraju javnim interesom. Bailey je istaknuo da je regulatorna neovisnost važna, ne samo što o tome ovisi međunarodni položaj, a samim tim i konkurentnost financijskog sektora Velike Britanije, čiji je cilj da se reforme unaprijede. Bailey, također, smatra da bi ono što bi oslabilo neovisnost regulatora ugrozilo ciljeve reformi.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	II tromjesečje	-0,2%	-0,1%	0,8%
2.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	II tromjesečje	0,0%	-0,2%	0,6%
3.	Potrošnja Vlade (Q/Q) P	II tromjesečje	-0,1%	-2,9%	-1,3%
4.	Izvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	5,3%	2,4%	-4,4%
5.	Uvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	0,4%	-1,5%	10,4%
6.	Građevinski sektor (G/G)	LIPANJ	3,2%	4,1%	4,9%
7.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	II tromjesečje	1,2%	3,8%	-0,6%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	LIPANJ	1,6%	2,4%	4,8%
9.	Prerađivački sektor (G/G)	LIPANJ	0,8%	1,3%	2,6%
10.	Uslužni sektor (M/M)	LIPANJ	-1,0%	-0,5%	0,2%
11.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	LIPANJ	-22,300	-22,847	-20,666

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio blagi rast sa razine od 0,84346 na razinu od 0,84543, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2073 na razinu od 1,2138.

JAPAN

Japanski premijer Kishida je u petak izjavio da će izdati naredbu Vladi da osmisli dodatne mjere kako bi ublažili udare rastućih cijena energije i hrane. Naredba će biti izdata na panel sastanku Vlade, na kojem će se raspravljati o mjerama pomoći trgovcima na malo i kućanstvima da se izbore sa rastućim životnim troškovima. Prema njegovim riječima, fokus će biti na rastućim cijenama energije i hrane, koje čine najveći dio nedavnog rasta inflacije. Suočavanje sa rastućim troškovima postalo je jedan od glavnih prioriteta Kishidove politike, kako bi podržali potrošnju i osigurali da se ekonomija Japana trajno oporavi od štete koju je nanijela pandemija. Iako je inflacija daleko niža nego u ostalim razvijenim zemljama, stopa inflacije je premašila ciljanu razinu od 2% tri mjeseca uzastopno, uglavnom zbog rastućih troškova goriva i globalnih sirovina. Kishida je, također, izjavio da je Vlada spremna da preduzme dalje mjere, ukoliko inflacija nastavi da raste, što sugerira da bi krajem godine mogao da bude sastavljen dodatni proračun kako bi se ublažio dodatni udar na ekonomiju.

Rekonstrukcija kabineta premijera Japana koja je tijekom tjedna izvršena nije imala značajne posljedice po financijsko tržište, jer su urađene minorne ili beznačajne promjene u politici, posebno kod BoJ, dok je u dijelu javnih financija ministar Suzuki zadržao svoju poziciju. Izmjene su nastupile u momentu kada je podrška premijeru Kishida smanjena, a usljed sve većeg odgovora na veze vladajuće stranke s kontraverznom grupom, Crkvom ujedinjenja, nakon atentata na bivšeg premijera Abea.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tekuća bilanca (u milijardama JPY)	LIPANJ	-706,2	-132,4	128,4
2.	Trgovinska bilanca (u milijardama JPY)	LIPANJ	-985,9	1.114,0	1.951,2
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SRPANJ	3,3%	3,4%	3,3%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SRPANJ	3,0%	3,0%	3,0%
5.	Porudžbina strojnih alata (G/G) prelim.	SRPANJ	-	5,5%	17,1%
6.	Indeks proizvođačkih cijena uslužnog sektora (G/G)	SRPANJ	8,4%	8,6%	9,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 137,51 na razinu od 136,88. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 135,01 na razinu od 133,42.

NAFTA I ZLATO

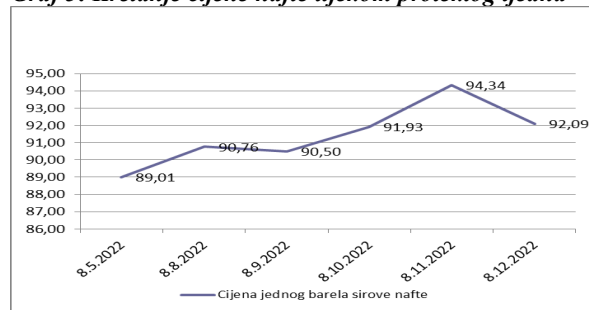
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 89,01 USD (87,41 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju rasta do četvrtka, dok je u petak zabilježen pad. Početkom tjedna pojačana je zabrinutost da bi moglo doći do slabljenja tražnje za naftom usljed tmurnijih ekonomskih očekivanja, koja nadjačavaju pozitivne podatke o trgovini u Kini, kao i dobre podatke sa tržišta rada u SAD. Tijekom utorka i srijede cijena nije bilježila značajne promjene. U ovom razdoblju objavljene su vijesti da je od 4. kolovoza obustavljen rad naftovoda Južna družba koji kreće iz Rusije i ide prema Mađarskoj, Češkoj i Slovačkoj zbog neizvjesnosti oko plaćanja tranzitnih naknada. Ipak, objavljene su i vijesti da se očekuje da će ponovno uspostavljanje ruskih tokova nafte nakon prekida naftovoda Južna družba biti obnovljeno za nekoliko dana. Tjedno izvješće EIA je pokazalo da je američka proizvodnja sirove nafte porasla na najvišu razinu od travnja 2020. na 12,2 milijuna barela dnevno. Njemački kancelar Šolc je izjavio da postoji napredak u pregovorima G7 o međunarodnoj implementaciji ograničenja uvoza ruske nafte. Trgovci pomno prate kretanje cijene nafte koja je pala za skoro 30 USD u odnosu na lipanjski vrhunac, a takav trend doprinosi nižoj inflaciji.

Cijena nafte je tijekom trgovanja u petak zabilježila pad pod utjecajem zabrinutosti za tražnju za naftom od strane Kine, kao i pod utjecajem većih izgleda rasta ponude nafte iz Irana.

Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je, ipak, zabilježila rast od 3,46%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 92,09 USD (89,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je imala tendenciju rasta, uglavnom zbog podataka o inflaciji u SAD koji su objavljeni sredinom tjedna. Početkom tjedna cijena ovog plemenitog metala je povećana nakon pada prinosa na državne obveznice SAD i rasta dioničkih indeksa, a investitori su iščekivali podatke o inflaciji u SAD. Fokus investitora je bio na ovim podacima jer o istim ovisi dalji tok monetarne politike Fed, odnosno povećanje referentne kamatne stope. Nakon što su objavljeni podaci za inflaciju, koja je bila niža nego što se očekivalo, USD je deprecirao, što je dalo podršku rastu cijene zlata. U četvrtak je zabilježen pad cijene zlata pod utjecajima kretanja USD, inflacije i izjava zvaničnika Fed. U svakom slučaju, zlato je tijekom proteklog tjedna uglavnom imalo tendenciju rasta zbog slabije inflacije, koja utječe na to da Fed bude manje agresivan u povećanju referentne kamatne stope. S druge strane, Narodna banka Kine je neočekivano snizila svoju referentnu kamatnu stopu jer je pojačala podršku ekonomiji opterećenoj blokadom virusa i produbljivanjem imovinske krize.

Zlatom se u petak trgovalo u veoma uzanom rasponu, a zabilježen je rast, unatoč aprecijaciji dolara.

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je povećana za oko 1,52% u odnosu na tjedan ranije uglavnom pod utjecajem podataka za inflaciju u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.802,40 USD (EUR 1.756,90).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

